
Workshop observeren

10-02-2025 Kick-off

N1-studenten

Programma workshop

1. Observeren: Wat neem je waar?
2. Taken en rollen van de docent in de les
3. Kijkwijzer lesfragmenten
4. Fragmenten bekijken
5. Afsluiting: Wat neem je mee?

1. Observeren en interpreteren

Wat neem je waar?

- Schrijf op wat je ziet.

1. Observeren in de klas

- **observeren: alleen concreet gedrag waarnemen en beschrijven**
- **Dus niet interpreteren/oordelen, zoals: vervelend, brutaal, storend**
- **Wat is het verschil tussen observeren en beoordelen?**

2. Taken docent

Wat doet een docent eigenlijk allemaal in de les?

- **Noteer 10 taken van een docent**
- **Bespreek die in duo's**

2. Rollen van de docent

- Welke rollen heeft de docent?
- Koppel de taken van de docent aan de rollen.
- Doe dit in groepjes van vier.

2. De zes rollen van de docent

- gastheer
- presentator
- didacticus
- pedagoog
- afsluiter
- coach

Observeren van een les

Bespreek de volgende vragen in duo's en noteer de antwoorden

- 1. Wat is goed observeren?**
- 2. Wat zijn de valkuilen bij een observatie?**
- 3. Wat kan de observatie van een les opleveren?**

Let op: Een lesobservatie is een opdracht voor je portfolio!

3. Kijkwijzer lessen

Bijlage 1 - Kijkwijzer voor observatieopdrachten niveau 1

De zes rollen van de docent:

1^e rol: GASTHEER: stemt af op leerlingen	++	+	0	opmerking
1. Noem de leerling bij de naam (maakt contact)				
2. Is zichtbaar en duidelijk aanwezig (leiderschapsgedrag)				
3. Geeft het voorbeeld (toegankelijk, benaderbaar, vriendelijk).				
4. Zorgt dat de leerling klaar is om te kunnen starten				
2^e rol: PRESENTATOR: vangt en houdt de aandacht vast				
1. Vangt de aandacht van de leerling (1 ^e overtreder).				
2. Kan de aandacht van de leerling gedurende de start van de les vasthouden.				
3. Kondigt het doel en de inhoud van de les aan.				
4. Vertoont leiderschapsgedrag (staat stevig en congruent voor de klas).				
3^e rol: DIDACTICUS: geeft instructie en zet leerlingen aan het werk				
1. Motiveert leerling voor de les, de leertaken, het vak				

3. Kijkwijzer lessen

3^e rol: DIDACTICUS: geeft instructie en zet leerlingen aan het werk				
1. Motiveert leerling voor de les, de leertaken, het vak door begrijpelijke uitleg.				
2. Geeft de complete instructie met controle.				
3. Zet de leerling snel aan het werk.				
4. Gebruikt passende werkvormen (met samenwerken).				
5. Geeft de leerling zinvol commentaar op zijn werk.				
6. Stoort het leren niet en kijkt hoe er gewerkt wordt.				
7. Geeft les op hun niveau (vraagt niet te veel of te weinig).				
8. Richt zich op leren, laat het zichtbaar/hoorbaar maken.				
4^e rol: PEDAGOOG: zorgt voor veiligheid en grijpt in				
1. Zorgt voor een veilige sfeer door het gewenste gedrag te benoemen.				
2. Neemt de leerling serieus, kent ze, toont respect voor leerling.				
3. Corrigeert ongewenst gedrag				
4. Geeft complimenten waar mogelijk en beperkt straf				
5. Laat zijn gevoelens zien (kan beheerst boos worden)				
6. Identificeert probleemgedrag snel en accuraat en reageert erop				

3. Kijkwijzer lessen

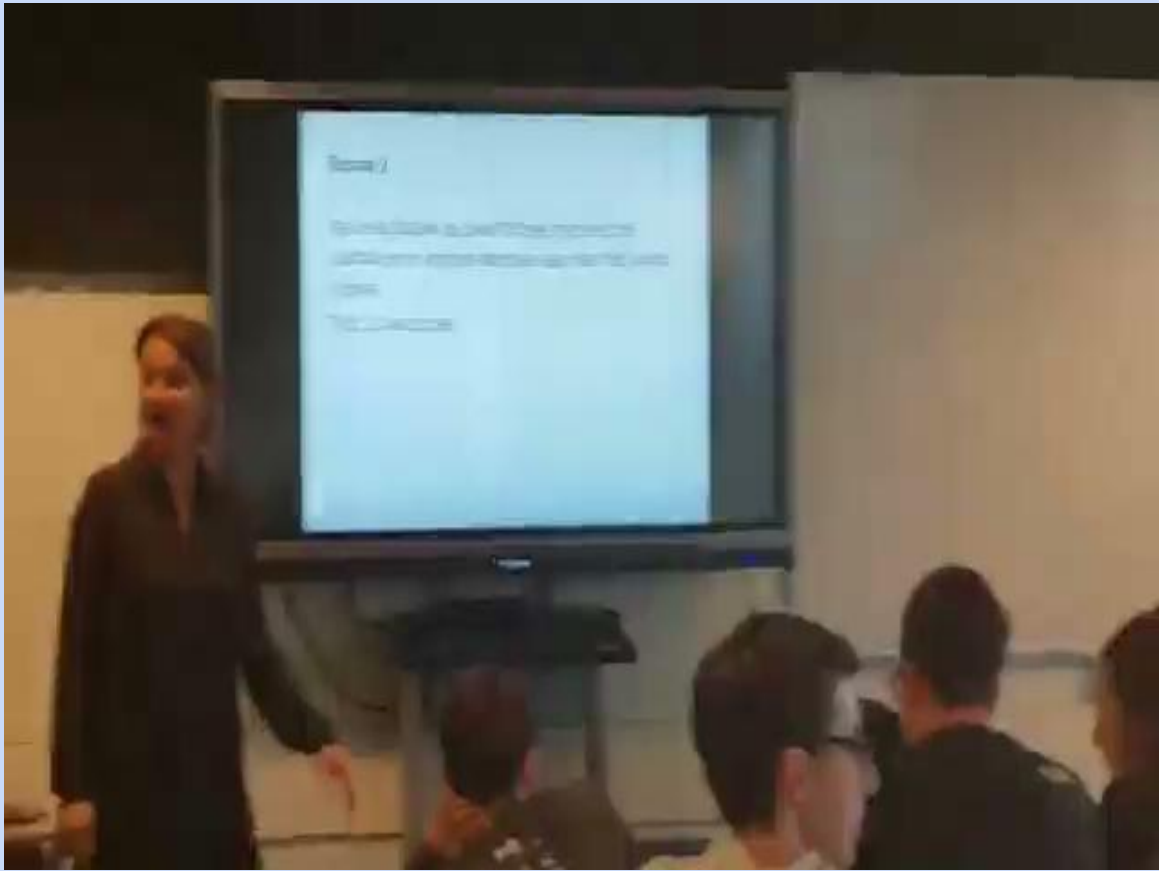
7. Hanteert de voor ieder bekende normen/regels rechtvaardig				
8. Laat leerling delen in verantwoordelijkheden				
5^e rol: AFSLUITER: sluit de les goed af				
1. Sluit de les op tijd af, laat opruimen en inpakken.				
2. Geeft duidelijke instructie over het gewenste gedrag van leerling				
3. Rondt de les inhoudelijk af door een samenvatting/overzicht van de les				
4. Evalueert de les procesmatig				
6^e rol: DE COACH: weet de leerling te coachen				
1. Je ziet/hoort dat de leerkracht goed kent (achtergrond, etc).				
2. De leerkracht vertoont coachend leiderschapsgedrag.				
3. De leerkracht geeft geen antwoorden in dialogen met leerlingen, maar stelt vooral vragen.				
4. De leerkracht vraagt regelmatig wat de leerling wil gaan leren, welke stappen hij gaat zetten, etc.				
5. Tijdens de lesafsluiting laat de leerkracht de leerling reflecteren op de leerdoelen, hoe die bereikt zijn en wat de volgende stap zou kunnen zijn.				
6. De leerkracht laat zien dat hij goed op de hoogte is van verschillen tussen de leerlingen; speelt daar op in.				

4. Fragmenten bekijken

Lesobservatie 1

1. Wat zie je in de les gebeuren?
2. Welke rol heeft de docent hier?
3. Hoe reageren de leerlingen op haar?
4. Welke vragen zou je aan deze docent willen stellen na de les?

4. Fragmenten bekijken

Lesobservatie 2

1. Wat 'doet' de docent?
2. Welke rol van de leraar past hierbij?
3. Hoe gaat de docent om met het leerlingenwerk?

<https://npo.nl/npo3/dichtparels>

tijd: 0.00 - 3.14 min

- **Welke vragen zou je aan deze docent willen stellen na afloop van de les?**

4. Fragmenten bekijken

Lesobservatie 3 (extra)

1. Wat zie je in de les gebeuren?
2. Welke rol heeft de docent hier?
3. Hoe reageren de leerlingen op hem?
4. Hoe reageert de docent op de leerlingen?

https://npo.nl/npo3/100-dagen-voor-de-klas/07-05-2020/VPWON_1297596

- tijd: 2.30 - 6.32 min
- **Welke vragen zou je aan deze docent willen stellen na afloop van de les?**

5. Afsluiting: Wat neem je mee

- **Wat neem je uit deze sessie mee?**
- **Veel succes met observeren op je stageschool!**